

Pähkinäkuoressa

Pasi Saukkonen ja Juho Peltonen

13.9.2018

Eroja ja yhtäläisyyksiä – Ulkomaalaistaustaiset pääkaupunkiseudulla

Tämän raportin tarkoituksena on antaa Ulkomaista syntyperää olevien työ ja hyvinvointi -tutkimuksen (UTH) tuottamaan aineistoon perustuva yleiskuvaus ulkomaalaistaustaisten kotoutumisesta, hyvinvoinnista ja muusta elämäntilanteesta Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla.

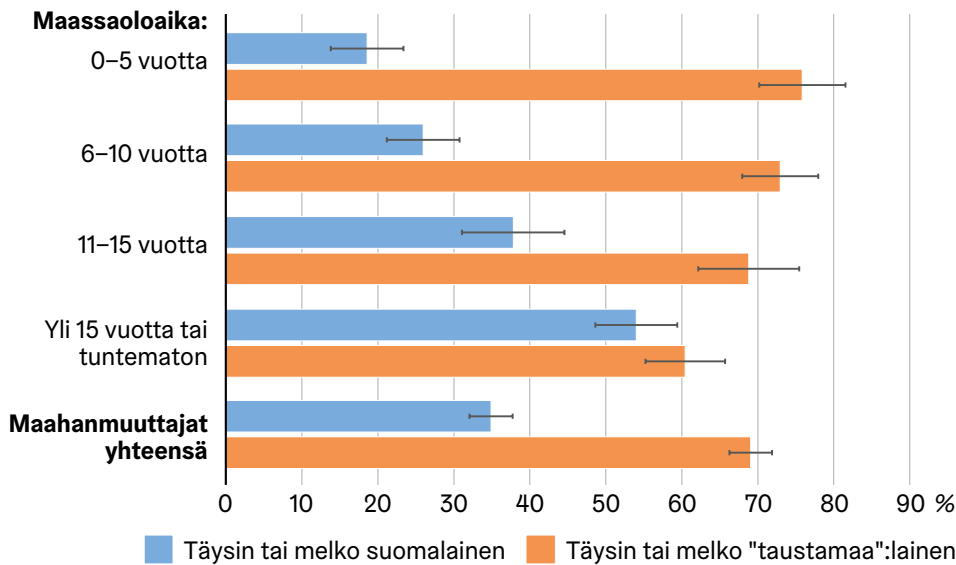
Raportissa verrataan ulkomaalaistaustaisia suomalaistaustaisiin sekä Helsinkiä pääkaupunkiseudun muihin kaupunkeihin ja pääkaupunkiseutua muuhun Suomeen. Ulkomaalaistaustaista väestöä tarkastellaan eri taustamuuttujien mukaan jaoteltuna. Näistä tärkeimpiä ovat maahanmuuton syy, koulutustaso sekä suomen tai ruotsin kielen taito.

UTH-tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata vuonna 2014 Suomessa asuvaa 15–64-vuotiaista ulkomaalais-taustaista väestöä etenkin työn, koulutuksen, terveyden ja hyvinvoinnin näkökulmista. Pääasiassa käyntihaastatteluihin perustuvan aineistonkeruun ja koko maata koskevan tutkimuksen toteuttivat Tilastokeskus, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos sekä Työterveyslaitos. Helsingin kaupunki hankki aineiston käyttöönsä pääkaupunkiseututasoista tarkastelua varten.

Päätulokset

- Perhesyyt tai avioliitto ovat yleisin syy ulkomaalaistaustaisilla muuttaa Suomeen. Työ ja opiskelu ovat yleisempiä maahanmuuttoperusteita Helsingissä ja Espoossa kuin Vantaalla.
- Ulkomaalaistaustaiset ovat usein korkeasti koulutettuja, ja heidän työllisyystilanteensa on parempi kuin rekisteriaineistojen perusteella on päätelty.
- Asema työmarkkinoilla on kuitenkin usein suomalaistaustaisiin verrattuna heikempi esimerkiksi työsuhteen laadun osalta. Suuri osa pääkaupunkiseudun ulkomaalaistaustaisista on tehtävänsä ylikoulutettu.
- Vaikein tilanne on pakolaistaustaisesti Suomeen tulleilla sekä työmarkkinoilla että monilla muilla kotoutumisen alueilla. Etenkin pakolaistaustaisten naisten asema kaipaava kohentamista.
- Koulutus edistää maahanmuuttajien kotoutumista. Myös suomen tai ruotsin kielen taidosta on monenlaista hyötyä. Tosin pääkaupunkiseudulla on paljon työpaikkoja, joihin voi työllistyä osaamatta näitä kotimaisia kieliä.

Täysin tai melko paljon Suomeen tai taustamaahan samastuvien maahanmuuttajien osuus maassaoloajan mukaan pääkaupunkiseudulla vuonna 2014, %

Lähde: UTH-tutkimus 2014, Tilastokeskus.

Kuviosta nähdään, että pidempään Suomessa asuneiden joukossa on enemmän Suomeen ja suomalaisuuteen samastuvia.

Samastuminen suomalaisuuteen vaihtelee

Pääkaupunkiseudun ulkomaalaistaustaisista vajaa seitsemänkymmentä prosenttia samastui täysin tai melko paljon taustamaahansa ja noin kolmannes puolestaan täysin tai melko paljon suomalaisuuteen. Identifikaatiokotoutuminen Suomeen näyttää lisääntyvän maassaoloajan myötä, ja myönteistä vaikutusta näyttäisi olevan myös suomen tai ruotsin kielen taidolla. Pääkaupunkiseudulla vuonna 2014 asuneista ulkomaalaistaustaisista yli puolet ei kuitenkaan samastunut suomalaisuuteen lainkaan tai samastui vain vähän. Näiden joukossa on myös Suomessa syntyneitä tai Suomessa lapsesta asti kasvaneita henkilöitä.

Tällaista tietoa kotoutumisesta tarvitaan

Ulkomaalaistaustaisten kotoutumisessa, elinoloissa ja elämäntilanteessa ei ole ainakaan vielä suuria eroja pääkaupunkiseudun ja muun Suomen välillä, eikä myöskään seudun suurten kaupunkien välillä. On kuitenkin mahdollista, että tulevaisuudessa erot alueiden ja kaupunkien välillä kasvavat, jos ulkomaalais-taustaisen väestön rakenne eriytyy.

Erilaiset toimintaympäristöt edellyttävät paikallisiin olosuhteisiin sovitettua kotouttamispolitiikkaa, ja siksi kehitystä kannattaa seurata tiiviisti. Tähän seurantaan tarvitaan rekisteriaineistojen lisäksi myös UTH-tutkimuksen kaltaisia haastattelututkimuksia.

Lue koko julkaisu täältä: [pdf](#), [selattava lssuu-julkaisu](#)

Helsinki

Lisätietoja: Pasi Saukkonen puh. +358 40 3344 800

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)hel.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot
www.hel.fi/kaupunkitieto